
KAZAKİSTAN'DA YENİDEN ALFABE DEĞİŞİKLİĞİ

21.02.2018

Euronews (20 Şubat 2018)

Kazakistanda tartışma yaratan alfabe değişikliği konusu henüz bir kesinliğe ulaşmış değil; Kazakistan halkı Kiril alfabesinden Latin alfabesine geçişe hazırlanırken Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev, alfabenin yenilendiğini açıkladı.

Kiril alfabesinden Latin alfabeğe geçişte, bazı harflerin vurgusunu öne çıkarmak için ilk önerilen kesme işaretinin kullanılmasıydı. Kazakçada bulunan bazı özel sesler için a, g, n, o, u, y harfleri önerilmişti. En son yayınlanan alfabede ise kesme işaretiyle ayrılan harfler yerine Türkçede de bulunan ı ve igibi harflere yer verildiği görülüyor. Yine önceki Latin alfabesinde s ve c harfleri yer alırken, en son yayınlanan Latin alfabesinde sh ve ch harfleri yer alıyor.

42 harften oluşan Kazakça Kiril alfabesinden Latin alfabesine geçişte 25 harfli bir alfabe üzerinde durulmuştu, fakat son yayınlanan halinde 32 harf bulunuyor. Nazarbayevin daha önce kamuoyuna duyurmadan ve yetkililere haber vermeden alfabeği tekrar değiştirmesi Kazakistan devlet başkanının en çok eleştirildiği konulardan biri oldu.

Kasım 2017de Nazarbayevin ilk duyurduğu alfabe yayımlanmış ve resmi belgeler çevrilmeye başlanmıştı. Fakat son değişikliklerle birlikte, yayımlanan tüm belgeler ve resmi evraklar tekrar değiştirilmek zorunda kalınacak.

Nursultan Nazarbayev geçtiğimiz yıl Kazakistanda 2018 yılı itibariyle okul ders kitaplarında Latin alfabesine geçmeyi planlamıştı. 2025 yılına kadar tüm kitapların ve resmi belgelerin Kiril alfabesinden Latin alfabesine geçmesini planlayan Nazarbayev, Kazak Kiril alfabesinin Latin alfabesine geçiş için grafik hazırlama talimatı vermişti.

Uzmanlar tarafından Latin alfabesine geçiş için tek standart hazırlanması gerektiğini belirten Nazarbayev, alfabe değişikliği geçiş döneminde hem Kiril hem de Latin alfabesinin kullanılabileceğini söylemişti.

Kazakistanda konuşulan iki resmi dil var: Kazakça ve Rusça.